

OG'IR ATLETIKA BO'YICHA KATTALAR O'RTASIDA O'ZBEKISTON
CHEMPIONATIDA TERMA JAMOA HAMDA TERMA JAMOA TARKIBIDAGI
TALABA SPORTCHILAR ISHTIROKINING PEDAGOGIK TAHLILI.

Kim D.

O'zDJTSU, kafedra professori

Qayumov B.U.

O'zDJTSU, kafedra dotsenti

Mamishov O.E.

O'zDJTSU, katta o'qituvchi

Norqulov Z.Ch.

O'zDJTSU, katta o'qituvchi

Yesirkegov A.R.

O'zDJTSU, o'qituvchi

Kazoqov R.T.

O'zDJTSU, o'qituvchi

Muallif bilan bog'lanish uchun: znorkulov94@mail.ru

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10501147>

Annotatsiya. Ushbu maqolada og'ir atletikachilarning musobaqa mashqlarini samarali bajarishga hamda og'ir atletikachilarning texnik-taktik tayyorgarligini baxolash me'zoni, musobaqalarda berilgan imkoniyatlardan samarali foydalanish ko'rsatkichlari tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: musobaqa mashqlarini samarali bajarish, og'ir atletikachilarning texnik-taktik tayyorgarligini baxolash.

PEDAGOGICAL ANALYSIS OF THE PARTICIPATION OF STUDENT
ATHLETES IN THE SWEDISH TEAM AND THE SWEDISH TEAM IN THE
UZBEKISTAN CHAMPIONSHIP IN HEIGHT ATHLETICS.

Abstract. In this article analyzes the norms of evaluation of technical and tactical training of weightlifters for effective performance of competitive exercises of weightlifters, indicators of effective use of the opportunities given in competitions.

Key words: effective performance of competition exercises, evaluation of technical and tactical training of weightlifters.

ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ УЧАСТИЯ СТУДЕНТОВ-СПОРТСМЕНОВ В
СБОРНОЙ ШВЕЦИИ И СБОРНОЙ ШВЕЦИИ В ЧЕМПИОНАТЕ УЗБЕКИСТАНА
ПО ЛЕГКОЙ ЛЕГКОЙ АТЛЕТИКЕ.

Аннотация. В данной статье анализируются критерий оценки технико-тактической подготовки тяжелоатлетов к эффективному выполнению соревновательных упражнений и показатели эффективного использования предоставляемых на соревнованиях возможностей.

Ключевые слова: эффективное выполнение соревновательных упражнений, оценка технико-тактической подготовки штангистов.

Kirish.

Bugungi kunda barcha sohalar singari ijtimoiy sohada ham keng islohotlar olib borilmoqda. Xususan, mamlakatimiz taraqqiyoti yo'lida olib borilayotgan islohotlardan biri o'sib kelayotgan yosh avlodni har tomonlama aqliy, axloqiy va jismoniy jixatdan rivojlantirish sanaladi.

Bunda esa jismoniy tarbiya va sport muhim ahamiyat kasb etadi. O'zbekiston Respublikasi prezidentining 2021 yil 5 noyabrdagi "sport-ta'lim muassasalari faoliyatini 2025 yilgacha rivojlantirish dasturi" to'g'risida PQ-5280-sonli qarori sport-ta'lim muassasalari faoliyati rivojlanishining o'rta va uzoq muddatli istiqbollarini belgilash, ularda olimpiya va paralimpiya sport turlari bo'yicha sportchilar zaxirasini tayyorlash uchun zarur shart-sharoitlar yaratish, shu jumladan ularni boshqarish va moliyalashtirish tizimini takomillashtirish, shuningdek, moddiy-texnik va resurs imkoniyatlarini yanada kengaytirish yuzasidan mamlakatimizda keng ko'lamlı ishlar olib borilishidan dalolatdir.

Mavzuning dolzarbligi.

Ish amaliyotida va maxsus tashkil etilgan pedagogik tajribalarda sport takomillashuvi bosqichidagi malakali og'ir atletikachilarning umumiy va maxsus jismoniy tayyorgarlik mashg'ulot vositalari va yuklamalarini bugungi kunning zamonaviy mashg'ulot rejasi asosida me'yorlash masalasi ham biz tanlagan mavzuni dolzarbligini ko'rsatadi.

Pedagogik taxlil maqsadi:

Yuqori malakali og'ir atletikachilarni kattalar o'rtasida O'zbekiston chempionati musobaqasidagi texnik-taktik tayyorgarligini baholash.

Pedagogik tahlilni tashkil etish:

O'zbekiston terma jamoasining texnik-taktik tayyorgarligini baholash maqsadida maxsus pedagogik tahlil o'tkazildi. Yuqori malakali og'ir atletikachilarni 2022 yil Xorazm viloyati, Xiva shaxrida o'tkazilgan kattalar o'rtasida O'zbekiston chempionatida og'ir atletikachilarning ishtiroki video suratga olinib, pedagogik kuzatuvlar yordamida musobaqada boshlang'ich og'irlikka buyurtma berish, og'irlik qo'shish, shtangaga yondashuvlar o'rtasida berilgan vaqtdan unumli foydalanish holati, zaif joylarni va ularning sabablari o'rganildi.

Ushbu pedagogik tahlillarda faqat erkaklar terma jamoasining musobaqadagi natijalari ko'rib chiqildi.

Og'ir atletikachilarning texnik-taktik tayyorgarligini baxolash me'zoni, musobaqalarda berilgan imkoniyatlardan samarali foydalanish ko'rsatkichlari bilan baxolanadi.

Ya'ni 85 % dan yuqori imkoniyatlardan foydalanilsa a'lo, 70 % dan yuqori imkoniyatlardan foydalanilsa yaxshi, 60 % dan yuqori imkoniyatlardan foydalanilsa qoniqarli, 60 % dan past imkoniyatlardan foydalanilsa qoniqarsiz.

O'zbekiston milliy terma jamoasi shug'ullanuvchilari hamda terma jamoa tarkibida shug'ullanuvchi talaba-sportchilar musobaqada ko'rsatgan natijalar quyidagi 1.1.-, 1.2, 1.3.- va 1.4.-jadvallarda keltirilgan.

1.1-jadval

O'zbekiston milliy terma jamoasining kattalar o'rtasida O'zbekiston chempionatidagi ko'rsatkichlari

(Toshkent viloyati, Chirchiq shahri, 2023 yil, mart)

№	F.I.S.H.	Dast ko‘tarish				Siltab ko‘tarish			
		1	2	3	Foydalanilgan yondoshuvlar	1	2	3	Foydalanilgan yondoshuvlar
1	Ergashev Adxamjon	130	135	140	3	160	170	175	2
2	Yoqubov Doston	135	140	143	2	170	175	180	2
3	Toshtemirov Muxammadqodir	150	157	161	3	180	190	194	2
4	Zafarjonov Sarvar	155	160	163	2	185	195	-	2
5	Olimov Xojiakbar	150	155	-	1	178	185	-	1
6	Amriddinov Sharofiddin	160	165	168	2	195	201	207	1
7	O‘sarov Sunnat	165	170	173	2	195	195	201	2
8	Nomozov Qurbonmurod	140	145	148	2	170	175	-	2
9	Nurudinov Ruslan	170	180	185	3	220	230	-	2
10	Jo‘rayev Akbar	175	180	185	3	220	232	-	2
11	Mirzaboyev Mirxosil	165	170	175	3	200	200	207	2
Jami:		0	1	6	26	2	2	8	21

1.2-jadval

O‘zbekiston milliy terma jamoasida shug‘ullanuvchi “Og‘ir atletika NvaU” kafedrasida tahsil oluvchi talaba sportchilarning ko‘rsatkichlari
(Toshkent viloyati, Chirchiq shahri, 2023 yil, mart)

№	Mashqlar	Muvaffaqiyatsiz yondoshuvlar						Muvaffaqiyatli yondoshuvlar	
		1		2		3		soni	%
		soni	%	soni	%	soni	%		
1	Dast ko‘tarish	0	0	1	3	6	18,1	26	78,9
2	Siltab ko‘trish	2	6	2	6	8	24,2	21	63,8
Jami:		2	3	3	4,5	14	21,2	47	71,3

1.3-jadval

O‘zbekiston milliy terma jamoasida shug‘ullanuvchi “Og‘ir atletika NvaU” kafedrasida tahsil oluvchi talaba sportchilarning ko‘rsatkichlari
(Toshkent viloyati, Chirchiq shahri, 2023 yil, mart)

№	F.I.SH.	Dast ko‘tarish				Siltab ko‘tarish			
		1	2	3	Foydalanilgan yondoshuvlar	1	2	3	Foydalanilgan yondoshuvlar
1	Toshtemirov Muxammadqodir	150	157	161	3	180	190	194	2
2	Zafarjonov Sarvar	155	160	163	2	185	195	-	2
3	Jo‘raev Akbar	175	180	185	3	220	232	-	2
4	Mirzaboyev Mirxosil	165	170	175	3	200	200	207	2
5	Raxmonov Asadbek	155	160	165	2	180	190	190	1
6	Raximov Musharraf	127	132	136	2	155	160	161	2
7	Sharipov Valijon	125	129	131	1	155	160	166	2
8	Muxammadaminov Zaynobiddin	140	147	152	2	167	177	182	2
Jami:		0	1	5	18	1	2	6	15

1.4-jadval

O‘zbekiston milliy terma jamoasida shug‘ullanuvchi “Og‘ir atletika NvaU” kafedrasida tahsil oluvchi talaba sportchilarning ko‘rsatkichlari
(Toshkent viloyati, Chirchiq shahri, 2023 yil, mart)

№	Mashqlar	Muvaffaqiyatsiz yondoshuvlar						Muvaffaqiyatli yondoshuvlar	
		1		2		3		soni	%
		soni	%	soni	%	soni	%		
1	Dast ko‘tarish	0	0	1	4,1	5	20,8	18	75,1
2	Siltab ko‘tarish	1	4,1	2	8,3	6	25	15	62,6
Jami:		1	2	3	6,2	11	22,9	33	68,9

Pedagogik tahlil natijalari

2023 yil Toshkent viloyati, Chirchiq shahrida o‘tkazilgan kattalar o‘rtasida O‘zbekiston chempionatida, dast ko‘tarish mashqida, milliy terma jamoada shug‘ullanuvchi sportchilardan start olgan 13 nafar og‘ir atletikachidan dast ko‘tarishda 33 yondashuvdan 26 tasi muvaffaqiyatli yakunlandi, bu 78,9 % tashkil etdi.

Siltab ko‘tarish mashqida 33 yondashuvdan 21 tasi muvaffaqiyatli yakunlandi, bu 63,8 % tashkil etdi.

Dast va siltab ko‘tarish mashqlarida jami 66 yondashuvdan 47 tasi muvaffaqiyatli yakunlandi, bu 71,3 % tashkil etdi.

O‘zbekiston milliy terma jamoasida shug‘ullanuvchi “Og‘ir atletika NvaU” kafedrasida tahsil oluvchi 8 nafar talaba sportchilarning ko‘rsatkichlari quyidagicha:

- Dast ko‘tarish mashqida 24 yondashuvdan 18 tasi muvaffaqiyatli yakunlandi, bu 75,1 % ni;

- Siltab ko‘tarish mashqida 24 yondashuvdan 15 tasi muvaffaqiyatli yakunlandi, bu 62,6 % ni tashkil etdi.

- Dast va siltab ko‘tarish mashqlarida jami 48 yondashuvdan 33 tasi muvaffaqiyatli yakunlandi, bu 68,9 % tashkil etdi.

Og‘ir atletika bo‘yicha O‘zbekiston milliy terma jamoasining kattalar o‘rtasida O‘zbekiston chempionatidagi natijalar bo‘yicha o‘tkazilgan pedagogik tahlillar natijalari bo‘yicha

XULOSALAR

1. Og‘ir atletika bo‘yicha O‘zbekiston milliy terma jamosi sportchilarining kattalar o‘rtasida O‘zbekiston chempionatida dast ko‘tarish mashqida o‘tkazilgan pedagogik tahlil natijalarida 33 yondashuvdan 26 tasi muvaffaqiyatli yakunlandi, bu 78,9 % ko‘rsatkich aniqlandi.

Siltab ko‘tarish mashqida 33 yondashuvdan 21 tasi muvaffaqiyatli yakunlandi, bu 63,8 % ko‘rsatkich aniqlandi.

Dast va siltab ko‘tarish mashqlarida jami 66 yondashuvdan 47 tasi muvaffaqiyatli yakunlandi, bu 71,3 % tashkil etdi.

2. O‘zbekiston milliy terma jamoasida shug‘ullanuvchi “Og‘ir atletika NvaU” kafedrasida tahsil oluvchi 8 nafar talaba sportchilarning ko‘rsatkichlari quyidagicha:

- Dast ko‘tarish mashqida 24 yondashuvdan 18 tasi muvaffaqiyatli yakunlandi, bu 75,1 % ni;

- Siltab ko‘tarish mashqida 24 yondashuvdan 15 tasi muvaffaqiyatli yakunlandi, bu 62,6 % ni ko‘rsatkich aniqlandi.

- Dast va siltab ko‘tarish mashqlarida jami 48 yondashuvdan 33 tasi muvaffaqiyatli yakunlandi, bu 68,9 % tashkil etdi.

3. Pedagogik tahlil natijasi ko‘rsatkichlari terma jamoa sportchilari hamda terma jamoada shug‘ullanuvchi talaba sportchilarning dast va siltab ko‘tarish mashqlarida texnik-taktik tomondan qoniqarli tayyorgarlik darajasiga ega ekanligini ko‘rsatdi. Dast va siltab ko‘tarish mashqlarida terma jamoa a‘zolari to‘liq imkoniyatlardan foydalana olmadilar, bu esa terma jamoa a‘zolarida jismoniy tayyorgarlik bo‘yicha katta zaxiraga ega ammo texnik jihatdan xato va kamchiliklar mavjudligini ko‘rsatdi.

4. Musobaqa yakuniga ko‘ra terma jamoa sportchilari hamda terma jamoada shug‘ullanuvchi talaba sportchilari tomonidan dast va siltab ko‘tarish mashqlarida jami: 8 ta oltin, 5 ta kumush hamda 2 ta bronza medallar qo‘lga kiritildi.

REFERENCES

1. Norqulov Z.CH. (2022). BOSHLANG‘ICH TAYYORGARLIK GURUHIDAGI OG‘IR ATLETIKACHILARNING MASHG‘ULOT YUKLAMALARINI REJALASHTIRISH. Fan-Sportga, (5), 41-44.
2. Казаков Р.Т., Норкулов З.Ч., Фуломов Н.С., Шаймардонов У.Б., Хамраев Ш.Ё., “Қиска масофага югуришда стартдан чиқиш техникаси” Modern science and research, ISSN 2181-3906, 2023., 1070-1076.

3. Kazakov R. T., Rasulov Q. Q. TRAINING IN INTERNATIONAL WRESTLING TECHNIQUES AND TACTICS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 180-186.
4. Kazoqov R., Akmuradov M. THE IMPORTANCE OF WORKING MEMORY IN MASTERING JUDO SPORTS TECHNIQUES IN ADOLESCENT ATHLETES //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 10. – С. 489-494.
5. Kazoqov, R., & Akmuradov, M. (2023). PSYCHOLOGICAL FOUNDATIONS OF JUDO. *Modern Science and Research*, 2(10), 481–488.
6. Kazoqov R. T., Umaraliyeva F. T. DRAW A KINESICYCLOGRAM OF SHORT-DISTANCE RUNNING AND BUILD A TIMELINE //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 10. – С. 1201-1208.
7. Kazoqov R. T. et al. IMPROVEMENT OF TECHNICAL TRAINING OF SHORT-DISTANCE ATHLETES //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 10. – С. 1077-1084.
8. Kazoqov R. T. et al. STARTING TECHNIQUE IN SHORT DISTANCE RUNNING //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 10. – С. 1070-1076.
9. Xalmuxamedov R. et al. ANALYSIS OF THE DEPENDENCE OF THE CONDITIONS OF THE MIDDLE MOUNTAIN OF INDICATORS OF THE INTENSITY ZONES OF TRAINING TRAINING LOADS OF QUALIFIED BOXER WOMEN //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 10. – С. 473-483.
10. Shoyimardanov S. A., Bobomurodov A. E., Kazaqov R. T. FORMATION OF PEDAGOGICAL SKILLS AND SKILLS IN STUDENTS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 12. – С. 425-434.
11. Jumayev U. X. et al. ANALYSIS OF THE FINANCIAL POLICY OF THE RUSSIAN EMPIRE IN OFFICIAL DOCUMENTS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 12. – С. 1202-1209.
12. Шойимардонов Ш. А., Бобомуродов А. Э. ТАЛАБАЛАРДА ПЕДАГОГИК МАҲОРАТ ВА КЎНИКМАЛАРНИ ШАКЛЛАНТИРИШ. – 2023.
13. Ziyamuxamedova S. A., Kazaqov R. T., Shukurova S. S. SOME BIOCHEMICAL BLOOD RESEARCHES OF ROWERS DURING PREPRATION PERIOD AND CONTESTS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 12. – С. 982-989.
14. Raxmatov B. S. et al. SHORT DISTANCE RUNNING TECHNIQUE //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 12. – С. 990-1000.
15. Roziqovich X. Z. YANGI O'ZBEKISTONDA AVTOMOBIL SANOATI //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMIIY JURNALI. – 2023. – Т. 3. – №. 5. – С. 582-584.
16. Юсупова З. Х. ДИСК УЛОҚТИРУВЧИ СПОРТЧИЛАРНИНГ МАШҒУЛОТЛАРГА БЎЛГАН МОТИВАЦИЯСИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ УСУЛЛАРИ //Fan-Sportga. – 2020. – №. 3. – С. 32-34.
17. ЮСУПОВА З. Х. ДИСК УЛОҚТИРУВЧИНИНГ БИОМЕХАНИК КЎРСАТКИЧЛАРИ АСОСИДА НАТИЖАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ САМАРАДОРЛИГИ //Фан-Спортга. – 2020. – №. 8. – С. 33-35.

18. Yusupova Z. K. The effectiveness of planning the training loads of discus throwers in the annual training process //Парадигма современной науки в условиях модернизации и инновационного развития научной мысли: теория и практика. – 2022. – С. 582-586.
19. Turaeva N. et al. Use of information technology in the field of sports games during training. – 2022.
20. Sharipov G., Turaeva N. METHODS FOR EVALUATION AND PREDICTION OF THE STATE OF METROLOGICAL CHARACTERISTICS OF AIRCRAFT INSTRUMENTS //Science and Innovation. – 2022. – Т. 1. – №. 8. – С. 843-851.
21. Эшмурадов Д. Э., Элмурадов Т. Д., Тураева Н. М. Автоматизация обработки аэронавигационной информации на основе многоагентных технологий //Научный вестник Московского государственного технического университета гражданской авиации. – 2022. – Т. 25. – №. 1. – С. 65-76.
22. G.N.Sharipov Turaeva Nasiba, D.E.Eshmuradov. ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ МЕТРОЛОГИЧЕСКОЙ НАДЕЖНОСТИ СРЕДСТВ ИЗМЕРЕНИЙ //МЕЖДУНАРОДНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ «Состояние и тенденции развития стандартизации и технического регулирования в мире». – 2022. – С. 178-184.
23. Eshmuradov D. E., Turaeva N. M., Elmuradov T. D. Methods of Presentation of Aeronautical Information //Design Engineering, ISSN. – 2021. – С. 0011-9342.
24. A.U.Mukhammedov Turaeva Nasiba, D.E.Eshmuradov. «Квалиметрический анализ характеристик спутниковых навигационных систем» //МУҲАММАД АЛ-ХОРАЗМИЙ АВЛОДЛАРИ, DESCENDANTS OF MUHAMMAD AL-KHWARIZMI SCIENTIFIC-PRACTICAL AND INFORMATION-ANALYTICAL JOURNAL. – 2022. – Т. 2. – №. 2(20). – С. 152-155
25. Чуллиев С. И., Миралиева А. К. СПОРТИВНАЯ МЕТРОЛОГИЯ КАК СПОСОБ КОНТРОЛЯ И ИЗМЕРЕНИЙ В СПОРТЕ.: 10.53885/edinres.2022.87.74.061 Чуллиев СИ-и. о. доцент., УзГУФКС, Чирчик. Миралиева АК-ст. преподаватель., ТГТУ им. И. Каримова, Ташкент //Научно-практическая конференция. – 2022. – С. 825-828.
26. Hakimov, X., Norqulov, Z., Sobirjonov A., & Matnazarov, A. (2023). PLANNING THE TRAINING LOADS OF HEIGHT ATHLETES AT THE BEGINNING LEVEL OF PREPARATION. *Modern Science and Research*, 2(12), 1286–1296. Retrieved from
27. Yusupova N. R. SOCIO-GENDER ASPECTS OF MODERN WOMEN'S SPORTS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 118-124.
28. Kazakov R. T. THE MAIN PHYSICAL QUALITIES OF ATHLETES //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 719-725.
29. Kazakov R. THE METHOD OF IMPROVING PHYSICAL AND SPECIAL PHYSICAL FITNESS INDICATORS OF SHORT-DISTANCE RUNNERS //Журнал иностранных языков и лингвистики. – 2023. – Т. 6. – №. 2.
30. Казоқов Р.Т., Абдиев Б.С., Джўрабаев А.М., Бўриев Б.Ў. Спортчилар тайёрлаш тизимини бошқарув асослари турлари. // "OMMAVIY SPORT TADBIRLARINI TASHKIL ETISH: MUAMMOLAR, TENDENSIYALAR VA ISTIQBOLLAR" ЎзДЖТСУ, 1, 530-538

31. Artikov A. A., Jo'rayev N. BA'ZI BIR FUTBOL TERMA JAMOALARI HAMDA KLUBLARI O'YINCHILARINING YON CHIZIQ (AUT) DAN TO'PNI O'YINGA KIRITISH NATIJALARINING QIYOSIY TAHLILI. – 2023.
32. Pardayev K., Artiqov A. DIAGNOSTIC ANALYSIS OF COMPETITIVE PERFORMANCE OF SKILLED FOOTBALL PLAYERS //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 312-322.
33. Norsafarov S., Artiqov A. ANALYSIS OF THE ACTION OF PLAYERS PARTICIPATING IN THE PFL ON THE FIELD //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 323-333.
34. Toshboyev S., Artikov A. TECHNICAL TRAINING IS THE BASIS OF PLAYERS'SKILLS //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 253-263.
35. Noraliyev U., Artikov A. SPORTS INJURIES AND THEIR REHABILITATION PROCESSES //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 334-344.
36. Soliyev D., Artikov A. DEVELOPMENT OF PHYSICAL FITNESS OF YOUNG PLAYERS //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 264-274.
37. Sanatullayev I., Artikov A. ANALYSIS OF THE DEFENSIVE ACTIONS OF THE PLAYERS OF THE UZBEKISTAN YOUTH (U-23) NATIONAL TEAM //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 274-285.